

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

Hallituksen esitys kuntalain 150 §:n muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Terveyspalvelualan Liitolta (TPL) ja Lääkäripalveluyritykset ry:ltä (LPY) lausuntoa otsikon mukaisesta lakimuutosluonnoksesta.

Kyseessä on kuntalain muutos, joka koskee kunnallisille työterveysliikelaitoksille myönnettävää siirtymäajan jatkoajan jatkoaikaa yhtiöittämisvelvollisuuden osalta.

1) TPL ja LPY esittävät lausuntonaan seuraavaa:

TPL ja LPY eivät kannata kuntalain 150 §:n muuttamista esitetyllä tavalla. Esitämme, että hallituksen esityksen valmistelu koskien kuntalain 150 §:n muuttamista toteutetaan siten, että kuntien liikelaitoksille ei myönnetä siirtymäaikaa. Siirtymäaikaa voidaan pidentää kunnallisten terveyskeskusten osalta kahdella vuodella.

Lakiesitykseen kirjataan terveyskeskustenkin osalta selkeästi se, että kyseessä on ehdottomasti viimeinen lisäaika, joka myönnetään EU:n tuomioistuimenkin ratkaisujen mukaan kilpailua vääristävään ja markkinaolosuhteita häiritsevään toimintaan.

2) Mikäli kuntalain siirtymäsäännökseen esitetään jatkoaikaa, TPL ja LPY esittävät lausuntonaan seuraavaa:

Hallituksen esitystä on täydennettävä seuraavilla kirjauksilla, jotta lainsäädäntövaltaa käyttävillä henkilöillä on tarvittavat tiedot päätöksen teon tueksi:

- Komission STM:lle toimitetun kannan mukaan viranomaisten tulisi siirtymäaikana tehdä tarvittavat toimenpiteet estääkseen kilpailun vääristymistä mukaan lukien eriyttämällä työterveyshuollon palveluiden ja muiden palveluiden kirjanpito ja varmistamalla, että näistä palveluista veloitetaan markkinahinta.
- Hallituksen esitykseen tulee yksityiskohtaisesti kirjoittaa auki se, miten yllä oleva komission vaatimus tulee käytännössä toteuttaa. Kenen toimesta ja miten kilpailun vääristyminen estetään?
- Lisäksi tulee selvittää, mikä taho varmistaa, että työterveyshuollon kirjanpito eriytetään muiden palveluiden kirjanpidosta ja mikä taho seuraa vaadittavien palveluiden markkinaehtoista hinnoittelua.
- Vaatimus markkinaehtoisen hinnoittelun toteuttamisesta EU-komission edellyttämällä tavalla vaatii kunnilta selvästi nykyistä tarkempaa kustannuslaskentaa. On syytä edellyttää arviointia siitä, kannattaako komission edellyttämät toimenpiteet toteuttaa vai olisiko kyseisten liikelaitosten yhtiöittäminen kannattavampaa.
- Esitykseen tulee kirjoittaa riittävän yksityiskohtaisesti auki liikelaitosten toimintaan liittyvä oletettava EU-perustamissopimuksen vastainen kielletty valtiontuki, kilpailuvääristymien aiheuttaminen ja toiminnan seuraukset kunnille, kuntayhtymille, verotulojen karttumiselle sekä koko kansantaloudelle.
- Lakiesityksen valmisteluasiakirjoissa tulee esittää riittävät tiedot päätöksenteon tueksi. Liikelaitoksilta on pyydettävä keskeiset tunnusluvut liittyen lakisääteisten palveluiden sekä vapaaehtoisten palveluiden tuotannon toteutumiseen. Samaan yhteyteen on olennaista kirjata ne edut ja hyödyt, joista liikelaitokset nauttivat osana kuntaorganisaatiota toimiessaan (verovapaudet, konkurssisuoja, mahdollinen henkilöstön kierrättäminen, kunnan tietojärjestelmien hyödyntäminen). Näitä tietoja sekä muuta jo olemassa olevaa tietoa hyödyntämällä esitysluonnokseen tulee kirjoittaa selvästi auki nykytilan kuvaus.
- Lakiesityksen vaikuttavuusarvio -kohdassa on arvioitava näiden kilpailuetujen merkitys, suuruusluokka ja vaikutukset.

Esitykseen on kirjattava kaikkien osapuolien yhteinen sitoumus siihen, että vuoden 2018 jälkeen lisäaikaa ei tulla enää antamaan. Vuoden 2018 loppuun mennessä toiminta tulee joko yhtiöittää tai markkinoilta tulee vetäytyä. Tässä yhteydessä on tärkeä todeta, että sitoumus koskee myös sitä toimintaa, jossa

LAUSUNTO
27.9.2016

julkisen järjestäjän palveluita tuottava yksikkö (esimerkiksi terveyskeskus)
myy palveluita työterveyshuollon markkinoille.

Kunnioittaen,

Hanna-Kaisa Järvi
toimitusjohtaja
Terveyspalvelualan Liitto

Terveyspalvelualan Liitto

Ismo Partanen
toiminnanjohtaja
Lääkäripalveluyritykset ry

